Stany Zjedn. obejmują w posiadanie Antarktydę

Wydanie A B C

Cena 10 gr.

DZIENNIK POLSKI

WYCHODZI RANO

Rok V. | Prenumerata z dostawą . . 2·75 | Lwów, wtorek 25 lipca 1939 r. | Codziennie korespondencje z prowincji | Nr. 201

SPISEK WOJSKOWY W HISZPANII?

Tarcia w łonie rządu — Aresztowanie gen. Yague

Paryż, 24. 7. (PAT.) Ag. Havasa donosi:

Gen. Queipo de Llano, który przebywał wczoraj w Burgos, opuścił to miasto, udając się w kierunku Francji. Francuskie koła urzędowe zapewniają jednak, że

GENERAŁ NIE PRZEKROCZYŁ GRANICY ANI W HENSAY, ANI W RONCEVAUX.

GEN YAGUE ZOSTAŁ W PIĄTEK ARESZTOWANY W MADRYCIE.

Liczni oficerowie, którzy zostali już zdemobilizowani, otrzymali ponowne wezwanie do stawienia się. Stało się to, jak utrzymują, w przewidywaniu rozruchów.

Minister spraw wewnętrznych podpisał dekret, zakazujący bez uprzednie go zezwolenia wszelkich manifestacyj publicznych.

Ag. Havasa dodaje, że pozbawienie wszelkich funkcyj gen. Queipo de Llano jest dowodem

GŁĘBOKIEGO KRYZYSU WEWNĘTRZNEGO, PRZEŻYWANEGO PRZEZ HISZPANIĘ.

Gen. Queipo de Llano wygłosił dn. 18 bm. przemówienie, w którym powiedział, że władzę powinni otrzymać wojskowi, by przepędzić kamarylę polityczną. Ster rządów powinien być oddany w ręce tych, co walczyli, a nie tych, co się walkom innych przyglądali. W dalszym ciągu generał wspomniał o swoich zasługach, twierdząc, że to, iż Hiszpania posiada dziś chleb, jest wynikiem jego pieczy o rolnictwo w Andaluzji.

Odpowiedź na to przemówienie nastąpiła wkrótce. Dnia 21 bm. ogłoszony został podpisany przez gen. Franco dekret, pozbawiający gen. Queipo de Llano jego funkcyj wojskowych i przenoszący go do „innego ministerstwa".

Decyzja ta nie zapadła na radzie ministrów,

PODJĄŁ JĄ SAM GEN. FRANCO.

W Hiszpanii jest dziś rzeczą ogólnie znaną, że gen. Queipo de Llano stał na czele koalicji wojskowej, która w ostatnim czasie podkreślała swoje opozycyjne stanowisko wobec cywilnego gabinetu, zwłaszcza wobec min. Serrano Suner. Podobno popierało go kilku generałów. Nie jest jeszcze ustalone, czy ruch przybrał formę spisku.

Alfons XIII nie rezygnuje
z praw do korony hiszpańskiej

Lozanna, 24. 7. (PAT) Korespondent Ag. Havasa dowiaduje się, że odbyło się tu zebranie delegatów monarchistów hiszpańskich, na którym był również obecny b. król Alfons XIII.

Zadaniem zebrania miało być ustalenie stanowiska monarchistów hiszpańskich wobec ostatnich wydarzeń w Hiszpanii.

Jeden z delegatów oświadczył, że najważniejszą rzeczą jest ostateczne desygnowanie pretendenta do tronu hiszpańskiego. Zgromadzeni odrzucili kandydaturę księcia Ksawerego Bourbon Parma oraz księcia Karola Habsburskiego. Liczni delegaci podkreślili, że

najodpowiedniejszym kandydatem byłby książę Asturii. Alfons XIII sprzeciwił się energicznie tej tezie,

oświadczając, że nigdy nie zrzekł się swoich praw do korony i że książę Asturii pierwszy powinien uznać, że Alfons XIII jest dotąd królem Hiszpanii.

Dr Neuman przeniesiony
z Kłajpedy do Prus

Królewiec, 24. 7. (PAT) Jak donoszą z Kłajpedy, dawny przywódca Niemców kłajpedzkich dr Neumann otrzymał nominację na jedno ze stanowisk w Prusach Wschodnich.

Nominacja ta wskazywałaby na usunięcie dr Neumanna z życia politycznego Kłajpedy.

Utworzenie rządu
holenderskiego

Haga, 24. 7. (PAT) Rządowe biuro prasowe donosi, że Colijn utworzył nowy gabinet fachowy.

Opublikowanie listy nowych ministrów nastąpi po niedzieli.

Anglia uznała stan faktyczny w Chinach

Dziś publikacja memorandum angielsko-japońskiego

Warszawa, 24. 7. (Tel. wł.) Tekst memorandum, podpisanego przez ministra spraw zagr. Arita i ambasadora W. Brytanii w Tokio sir Robert Craigie, zostanie opublikowany w Londynie i w Tokio dziś o godz. 15.

Dziennik „Asahi" dowiaduje się, że rząd brytyjski uznał obecny stan faktyczny w Chinach,

gdzie działania nieprzyjacielskie rozwijają się w wielkiej skali.

Poza tym rząd brytyjski uznał, że

tak długo, jak długo będą istniały obecne warunki, siły japońskie w Chinach mogą stawiać żądania w celu zapewnienia bezpieczeństwa i utrzymania spokoju publicznego.

Jednocześnie rząd brytyjski uznał konieczność unikania wszelkiej akcji szkodliwej dla Japończyków i mogącej być traktowaną jako popieranie Chińczyków.

Warszawa, 24. 7. (PAT) Ag. Domei donosi, że po podpisaniu porozumienia angielsko-japońskiego, w sprawach tworzących „tło" kwesti Tientsinu w poniedziałek w rezydencji oficjalnej ministra spraw zagr. rozpocznie się pierwsza konferencja, na której omówione będą szczegóły, dotyczące zagadnienia Tientsinu.

Rząd słowacki przyjął akcje
b. czechosłowackiego T-wa Żeglugi na Dunaju

Bratysława, 24. 7. (PAT) W słowackim dzienniku ustaw ukazało się rozporządzenie rządowe, w myśl którego

rząd Słowacji przejmuje wszystkie akcje i cały majątek dawnej Czechosłowackiej Sp. Akc. dla żeglugi na Dunaju, jak również majątek b. republiki czechosłowackiej, używany dotąd przez tę spółkę.

Równocześnie zostaje utworzona Słowacka Sp. Akc. dla żeglugi na Dunaju, której statut zostanie opracowany przez min. gospodarstwa. Ministerstwo to mianuje równocześnie pierwszy zarząd spółki i jej radę nadzorczą.

Nowa spółka otrzyma od rządu cały wyżej wspomniany majątek spółki czechosłowackiej.

Bratysława, 24. 7. (PAT) W ostatnim czasie akcja antyżydowska w Słowacji przybrała znacznie na sile. Tak przedstawiciele rządu jak i prasa ostro występują przeciwko Żydom, zapowiadając, że w niedługim czasie zostaną wydane nowe zarządzenia, mające na celu wyeliminowanie żywiołu żydowskiego z wielu dziedzin życia gospodarczego i politycznego.

Jest charakterystyczne, że wzmożenie się akcji antyżydowskiej w Słowacji

poprzedziła gwałtowna propaganda antyżydowska rozgłośni wiedeńskiej,

która w swych audycjach podjudza społeczeństwo słowackie do wystąpień antyżydowskich.

Przygotowania wojenne Japonii
w kraju mandżurskim

Warszawa, 24. 7. (Tel. wł.). Dziennik „Krasnoje Znamia" podaje szereg szczegółów dotyczących przygotowań wojennych Japonii w Mandżukuo.

Według wiadomości tego dziennika, w dniu 1 stycznia 1939 r. Japonia miała na tym terenie przeszło 500 samolotów wojskowych, 60 samolotów transportowych, 150 lotnisk, mogących pomieścić 2 do 2 i pół tysiąca samolotów.

Siły japońskie wynoszą 15 dywizyj. Armia mandżurska liczy 90 tysięcy ludzi i 10 tys. oficerów japońskich.

Japończycy noszą się z zamiarem zreorganizowania tej armii i zredukowania jej stanu liczebnego.

Wreszcie Japończycy dysponują 15-tu tysiącami „białej gwardii" rosyjskiej.

Ten sam dziennik donosi, że Japończycy przyspieszyli rozbudowę kolei na pograniczu sowieckim.

Dziennik zaznacza, że kierunek tych dróg wskazuje na to, że mają one cele strategiczne.

Uchwały Kongresu
Rzemiosła Chrześcijańskiego

Warszawa, 23. 7. (Telefon własny). Drugi ogólno-polski kongres rzemiosła chrześcijańskiego w Częstochowie w uchwałach swych stwierdził

konieczność współdziałania organizacji rzemieślniczych z odpowiednimi władzami państwowymi i wojskowymi

w opracowaniu ogólnego planu, oraz regionalnych planów zarówno w tych działach, w których rzemiosło winno spełnić rolę przemysłu pomocniczego, w odniesieniu do wielkich zakładów przemysłowych, jak i w tych działach, których produkcja rzemieślnicza wystąpi jako czynnik samodzielny.

W sprawie unarodowienia rzemiosła kongres wezwał cechy do tworzenia chrześcijańskich, polskich źródeł surowców i

do zaopatrywania się w towary i surowce wyłącznie w źródłach polskich i chrześcijańskich.

Zaapelował również do społeczeństwa, aby rzemiosłu w jego wysiłkach pomogło, korzystając tylko z usług polskiego rzemiosła. Również zaapelował kongres do rządu, aby mając na uwadze plan uprzemysłowienia kraju, i stworzenia gotowego do najwyższych wysiłków przemysłu wojennego. —

już obecnie wydał zarządzenia o powierzaniu dostaw o charakterze obronnym wyłącznie zakładom rzemieślniczym polskim i chrześcijańskim.

W sprawie kredytów rzemieślniczych kongres stwierdził, że położenie polityczne Polski wymaga w obecnej chwili wyjątkowego natężenia produkcji rzemieślniczej w celu uzupełnienia wielkiego przemysłu, pracującego na cele obrony Państwa, stan zaś narodowościowy rzemiosła w Polsce — intensywnej pracy w kierunku stworzenia podstaw gospodarczych dla rozwoju warsztatu polskiego, zdolnego do walki z nieuczciwą konkurencją żywiołu obcego.

W tych warunkach rzemiosło domaga się racjonalnego zorganizowania taniich kredytów rzemieślniczych.

Fiński minister w Warszawie

Warszawa, 23. 7. (Telefon własny). Wczoraj przybył do Warszawy fiński minister komunikacji i robót publicznych Salovaara, który złożył w godzinach popołudniowych wizytę p. min. komun. płk. Ulrychowi w towarzystwie posła fińskiego w Warszawie p. Kivikoski.

W czasie audiencji byli ponadto obecni wiceministrowie inż. Piasecki i inż. Bobkowski oraz radca Wyszyński z min. komunikacji.

W godzinach późniejszych p. minister Ulrych rewizytował min. Salovaara.

Współpraca sztabów generalnych Francji i Turcji

Stambul, 23. 7. (PAT) Zadaniem francuskiej misji wojskowej, bawiącej obecnie w Ankarze,

jest wejście w bezpośredni kontakt z tureckim sztabem głównym w sprawie współpracy wojennej obu państw na wypadek wojny.

Prace misji przyczynią się do ustalenia szczegółów przyszłego układu francusko-tureckiego na zasadach już ogłoszonych niedawno przez rządy paryski i ankarski co do obrony bezpieczeństwa we wschodniej części morza Śródziemnego.

Misja została w Ankarze przyjęta nader serdecznie. Na czele misji stoi gen. Hutzinger, dowódca armii i członek wyższej rady wojskowej.

Misja francuska przybyła wkrótce po wyjeździe z Ankary misji angielskiej z gen. Lundem na czele.

W Anglii zaś dotychczas bawi turecka misji wojskowa.

Pogłoski o zmianie w sytuacji międzynarodowej

Warszawa, 23. 7. (Tel. wł. — l. r.). Prasa angielska wyraża zdziwienie z powodu pogłosek, obiegających Londyn na temat nowych zwrotów sensacyjnych, jakie miały nastąpić **rzekomo** w sytuacji międzynarodowej. **Najdziwniejszą wydaje się pismom angielskim wiadomość o wielkiej pożyczce między narodowej.** Dzienniki twierdzą, że w angielskich kołach oficjalnych **nie zwracają uwagi na te pogłoski, uważając je za nową ofensywę pokojową, którą już można było zauważyć w Londynie** od tygodnia.

Ustrój federalny w Syrii

Stambul, 23. 7. (PAT.) Nowy ustrój, wprowadzony niedawno przez francuskie władze mandatowe w Syrii, jest przez wysokiego komisarza Puaux oceniany jako reżim federacyjny.

Istotnie Syria została podzielona na autonomiczne okręgi — Dzebel Duz, rejon Alauitów i El Dzezireh — utrzymujących jedynie sla by kontakt z rządem damasceńskim i zupełnie niezależnych od niego pod względem administracyjnym.

Korespondent dziennika stambulskiego „Dzumhuriyet" w Bejrucie, Dzemil, dowodzi w dłuższym artykule, że

niepodległość syryjska została, dzięki nowemu ustrojowi, który on nazywa reżimem mandatowym, ostatecznie pogrzebana.

———

Muszanow w Paryżu

Paryż, 23. 7. (PAT.) **W drodze z Londynu przybył wczoraj wieczorem do Paryża przewodniczący parlamentu bułgarskiego Muszanow.**

Paryż, 23. 7. (PAT.) **Francuski minister robót publicznych de Monzie przyjął rano prezesa parlamentu bułgarskiego Muszanowa.**

Polska flaga nad M/S „Chrobrym"

Kopenhaga, 23. 7. (PAT.) Na nowym statku polskim M/S „Chrobrym" odbyła się wczoraj uroczystość wciągnięcia flagi polskiej na maszt. Obecny był poseł R. P. Starzewski z małżonką. Następnie statek odpłynął do Gdyni.

Podczas poprzedzającej tę uroczystość przejażdżki pokazowej po morzu, obecny był duński następca tronu ks. Axel i duński minister handlu Kjaerboell, który wygłosił przemówienie, podnosząc znaczenie Polski, jako nowego mocarstwa bałtyckiego.

Jubileusz pracy żeglarskiej gen. Zaruskiego

Gdynia, 23. 7. (PAT.) Staraniem harcerskiego ośrodka moskiego i szeregu gdyńskich klubów żeglarskich, od był się wczoraj obchód 15-lecia pracy gen. Mariusza Zaruskiego w polskim żeglarstwie morskim.

Gen. Zaruski otrzymał szereg depesz gratulacyjnych m. in. od gen. Sosnkowskiego.

Wartość bojowa armii sowieckiej
Znamienny głos zastępcy Budiennego

Warszawa, 23. 7. (Tel. wł. — l. r.). Jeśli całokształt życia sowieckiego zawsze wywoływał znaczne zainteresowanie w opinii europejskiej, to w tym większym stopniu opinia ta interesuje się armią czerwoną. Zwłaszcza w ostatnich czasach powikłań międzynarodowych niejednokrotnie wyłania się pytanie,

jaką wartość bojową przedstawia armia czerwona i jaki jest jej stan moralny.

W związku z tym zasługuje na baczną uwagę znamienny artykuł komisarza politycznego moskiewskiego okręgu wojennego Zaporożca, zajmującego w hierarchii politycznej armii czerwonej wysokie stanowisko. Zaporożec bowiem jest zastępcą marsz. Budiennego w dowództwie moskiewskiego okręgu wojennego.

Artykuł Zaporożca ukazał się w urzędowym organie komisariatu obrony „Krasnaja Zwiezda" i ta okoliczność z natury rzeczy powiększa znaczenie jego wywodów. Artykuł posiada wymowny tytuł „Autorytet dowódcy i komisarza". Już sam tytuł wskazuje, że głównym zagadnieniem, poruszanym, przez Zaporożca jest

sprawa rozgraniczenia kompetencji oficerów liniowych armii czerwonej od kompetencji komisarzy politycznych.

Artykuł stwierdza, że pomiędzy oficerami liniowymi i komisarzami politycznymi, często wynikają zatargi kompetencyjne, co podrywa dyscyplinę w armii czerwonej i osłabia autorytet dowódców. Zjawisko to komplikuje poważnie mieszanie się komunistycznych organizacji partyjnych do tych sporów. Dotychczas bowiem organizacje komunistyczne w armii czerwonej, jak to wynika z artykułu Zaporożca, często wydają orzeczenia, czy dany dowódca oddziału armii czerwonej odpowiednio wykonuje swe funkcje i czy jest jako członek partii bez zarzutu.

W wielu wypadkach organizacje komunistyczne ostro krytykują czerwonych oficerów, a nawet wykluczają z partii,

względnie uchwalają pociągnąć danego oficera do odpowiedzialności przed trybunałem partyjnym.

W artykule „Krasnoja Zwiezda" przytoczone są fakty ilustrujące ten stan rzeczy w armii czerwonej. Np. partyjne komisje w dywizjach w wielu wypadkach

kontrolują rozkazy wydawane przez dowódców,

spowodowały rozluźnienie dyscypliny.

Wnioski, do których przychodzi jeden z najwybitniejszych komisarzy politycznych armii czerwonej, są zastanawiające. Z jego wywodów wynika, że

sprawa ułożenia stosunków wzajemnych pomiędzy oficerami i komisarzami politycznymi armii czerwonej, oraz pomiędzy oficerami i komunistycznymi organizacjami partyjnymi w dalszym ciągu jest źródłem rozdźwięków, zatargów i sporów,

toczących się za kulisami armii czerwonej. Okoliczność ta rzuca jaskrawe światło na stan moralny armii czerwonej oraz na jej wartość bojową.

Ogień artylerii sowieckiej na stanowiska japońskie

Tokio, 23. 7. (PAT.) Sowiecko-mongolska artyleria bombardowała wczoraj od świtu aż do późnego wieczoru stanowiska wojsk japońsko-mandżurskich po drugiej stronie rzeki Khalka, nie usiłując jednak sforsować tej rzeki.

Jak podaje agencja Domei z Hsinkingu, oddziały wojsk sowiecko-mongolskich usiłują jedynie co nocy dokonywać wypadów wywiadowczych.

———

Ostatnie wiadomości sportowe

WIŚNIEWSKI WYGRAŁ PIERWSZY ETAP WYŚCIGU KOLARSKIEGO DOOKOŁA POLSKI.

Lublin, 23. 7. (PAT.) Pierwszy etap wyścigu kolarskiego dookoła Polski na trasie Warszawa—Lublin (161 klm.) był bardzo trudny. Drogi były nagołe, a sytuację pogorszył jeszcze fakt, że kolarze ze względu na naprawę szos musieli objechać szereg odcinków. — Wszystkim zawodnikom szalenie dokuczał upał.

Na mecie w Lublinie zawodnicy wpadli w następującej kolejności:

1) Wiśniewski (Polonia) w czasie — 5:50:02,4, 2) Bizon (Polonia) 5:50:02,6, 3) Rzeźnicki (Syrena), 4) Bieniek (PZL) 5) Kapiak Józef (niezależny), 6) Marcelak (Emigracja), 7) Jaskólski (ŁKS), 8) Siemiński (Iskra), 9) Kapiak Mieczysław (niezal.), 10) Targoński (niezależny).

Przypuszczalny skład gabinetu holenderskiego

Amsterdam, 23. 7. (PAT) „Nieuwe Rotterdamsche Courant" dowiaduje się, że nowy gabinet holenderski będzie utworzony w następującym składzie: premier i minister spraw ogólnych — Colijn, sprawiedliwość — Devisser, sprawy zagraniczne — Patijn, sprawy wewnętrzne — Van Boeyen, obrona narodowa — Van Dyk, finanse — Bodenhauen, kolonie — Van den Bussche, roboty publiczne — Van Lidthdejeude, sprawy społeczne — Damne, sprawy gospodarcze — Devooys. Kandydat na ministra oświaty nie został jeszcze desygnowany.

Demokratyzacja kultury

Nie ulega wątpliwości, że jesteśmy ostatnio świadkami korzystnego rozwoju, jaki się daje zauważyć we wszystkich prawie dziedzinach naszego życia gospodarczego. Z cyfr i danych, które przynosi zarówno prasa fachowa, jak i codzienna, wynika niezbicie, że w roku 1938 poczyniliśmy bardzo znaczne postępy w porównaniu z latami poprzednimi. Opracowane ostatnio i opublikowane cyfry za rok 1938 wskazują poważny wzrost naszej aktywności i naszych osiągnięć na polu gospodarczym.

Wiemy z historii, że wzrost dobrobytu ma jako normalną konsekwencję ożywienie życia kulturalnego, rozwój kultury narodu. Jest to zwykły bieg rzeczy w normalnych warunkach życiowych, i rozwojowych. W ten sposób wzmożenie się działalności kulturalnej — które samo przez się jest zjawiskiem niezmiernie doniosłym i częstokroć decydującym nawet o dalszym rozwoju życia narodu — jest również najlepszym sprawdzianem wzrostu czy kurczenia się dobrobytu.

Zastanówmy się chwilę, jak przedstawia się poziom życia kulturalnego w Polsce i w jakim kierunku ono się rozwija. Niezmiernie ciekawe wnioski nasuwają się tu po przejrzeniu opublikowanych ostatnio przez Główny Urząd Statystyczny cyfr porównawczych za ostatnie dwa lata.

Najbardziej wymowne — a zarazem może najważniejsze jeśli chodzi o odtworzenie wiernego obrazu poziomu kulturalnego najszerszych warstw społeczeństwa — są tu dane, dotyczące bibliotek oświatowych. Ostatnie trzy lata przyniosły bardzo poważny wzrost ilości bibliotek i to zarówno bibliotek utrzymywanych przez samorządy, jak i przez organizacje społeczne. Szczególnie znamienny jest fakt wzrostu ilości tak zwanych bibliotek ruchomych, które posiadają szczególne znaczenie, dzięki ogromnym możliwościom zasięgu, którym obejmują ludność zamieszkałą przeważnie na wsiach i to w najbardziej odległych zakątkach kraju. Toteż ich rola kulturalna i oświatowa jest nieoceniona. Ilość tego rodzaju bibliotek, utrzymywanych przez samorząd wzrosła w 1938 roku w porównaniu z 1937 r. z 4197 na 5383. Biblioteki ruchome społeczne zwiększyły się w tym okresie czasu w tym samym stopniu, a mianowicie z 3945 na 5139. O tym, jak potrzeba tych bibliotek, świadczy najlepiej równomierny wzrost czytelników, korzystających z ich usług, a przede wszystkim ilość wypożyczonych tomów. W 1937 roku wypożyczono w bibliotekach samorządowych ogółem 2,443.900 tomów, a w r. 1938 — 4,544.100, przy czym ta ostatnia cyfra nie obejmuje województwa stanisławowskiego, dla którego dane te nie są jeszcze gotowe. W bibliotekach społecznych zanotowano w 1937 r. 8,185.600 wypożyczeń, a w 1938 r. 8,675.800.

Wymownym świadectwem tego wzmagającego się ogólnego łaknienia oświaty jest również stały wzrost nakładu druków nieperiodycznych, a więc książek zarówno naukowych, jak i beletrystycznych, wydawnictw popularnych i podręczników. Niestety, nie dysponujemy tu jeszcze danymi za rok 1938, jednakże i dane za poprzednie lata są dość wymowne. Nakład wydawnictw tych na terenie całego kraju wzrósł z 16,525,600 egzemplarzy w 1936 r. do 29,152.900 w 1937 r., przewyższając o przeszło 9 milionów egzemplarzy nakłady z 1928 roku, a więc z t. zw. lat przedkryzysowych.

Ten wzrost popytu na słowo drukowane idzie u nas w parze z analogicznym rozwojem radiofonii w kraju. Dwa te objawy nie wykluczają się nawzajem, jak widać z tego ani sobie nie przeszkadzają, lecz na odwrót znakomicie się uzupełniają. Najlepiej świadczy o tym liczba radioabonentów, która wzrosła z 677.400 w r. 1937 na 861.100 w 1938 r. i osiągnęła rekordową cyfrę 1,016.500 w roku bieżącym.

Również i w dziedzinach czysto artystycznych mamy do zanotowania to samo zjawisko. Najłatwiejszą do sprawdzenia pod tym względem dziedziną sztuki to teatr i kino, gdzie możemy porównać ilości sprzedanych biletów. I tak np. ilość biletów, sprzedanych w kinematografach wzrosła z 49.406 tys. w 1937 r. do 57.165 tys. w 1938 r.

Tych kilka podanych przykładowo cyfr, możnaby uzupełnić całymi kolumnami analogicznych danych, które wszystkie świadczą o jednym: o stałym wzroście życia kulturalnego w Polsce. Oczywiście pozostaje na tym polu jeszcze dużo do zrobienia, jednakże stwierdzić to można już z całą stanowczością, że znajdujemy się pod względem rozwoju życia kulturalnego na najlepszej drodze.

ad

Wielka wyprawa adm. Byrda

obejmie w posiadanie Antarktydę w imieniu U. S. A.

Boston, 24. 7. (PAT) Znany podróżnik, admirał Byrd, oświadczył tu przedstawicielom prasy, że wyruszy stąd na swą wyprawę do Antarktydy z początkiem października br.

Byrd uważa wyprawę tę za niezmiernie ważną ze względu na strategiczne położenie tego szóstego kontynentu, odległego od południowego cypla Ameryki południowej zaledwie o 600 mil.

Zdaniem jego rząd Stanów Zjednoczonych powinien rozciągnąć doktrynę Monroe'go także i na Antarktydę. Wyprawa admirała Byrda składać się będzie z trzech okrętów: jego własnego „Bear of Oakland", z łamacza lodów „Northland", oraz ze statku, należącego do ministerstwa spraw wewnętrznych „North Star".

Na pokładzie tych statków znajdą się czołgi wojenne w liczbie sześciu, oraz jedyny w swoim rodzaju czołg polarny, ważący 45.000 funtów.

Czołg ten ma 55 stóp długości i 15 wysokości. Do załogi jego należy czterech ludzi. Może on być zamieniany w razie potrzeby na łódź motorową, a na dachu (czy pokładzie) może przewozić samolot.

Wyprawa admirała Byrda, która ma formalnie objąć w posiadanie Stanów Zjedn. zbadane przez niego terytoria, pozostanie tam aż do maja 1941 roku.

5 i pół miliarda dolarów

przywieźli Amerykanie do Europy w latach 1919-39

Waszyngton, 24. 7. (PAT) W biurach ministerstwa handlu obliczono, że turyści amerykańscy za granicą

wydali w okresie 1919—1939 r. pięć i pół miliarda dolarów,

podczas gdy obcokrajowcy w tym samym czasie wydali niespełna miliard dolarów w daleko droższych od Europy Stanach Zjednoczonych.

Maksimum wydatków amerykańskich na kontynencie europejskim osiągnięte zostało w r. 1929, a mianowicie 600 milionów dolarów.

Dochody brutto linij okrętowych osiągnęły maksimum w r. 1929, a mianowicie 221 miln. dol. dla linij zagranicznych, a 55 miln. dol. dla linij amerykańkich.

Minimum było w roku najcięższego kryzysu (1933). Zagraniczne linie miały w tym roku 76 miln. dol. brutto dochodu, a amerykańskie — 24 miln. Aczkolwiek od tego czasu ruch turystyczny stale się zwiększa, to stanowi on jeszcze 40 prc. mniej niż w r. 1929.

Wykonanie wyroku śmierci

wobec 10 stys. widzów

Stambul, 24. 7. (PAT) W dniu 18 bm. o godz. 3 rano w Stambule na placu Aja Sofii wykonano wyrok śmierci, wydany na młodego włościanina imieniem Mustafa Oghlu Ali, pochodzącego ze wsi w okolicach Czatałdzy.

Był to pierwszy od 10 lat wypadek publicznego stracenia przestępcy w Stambule. Zwłoki powieszonego wisiały do godz. 8 rano.

Podczas wykonania wyroku na placu zebrało się około 10.000 widzów.

Przestępca poniósł karę śmierci za to, że

zamordował rodziców pewnej dziewczyny, którzy sprzeciwiali się ślubowi córki z mordercą.

Deficytowe efekty Wystawy Nowojorskiej

Nowy Jork, 24. 7. (PAT) Wystawa nowojorska nie przyniosła takiego efektu finansowego, jak ogólnie przewidywano. Obecnie mniej więcej w połowie jej trwania (blisko trzy miesiące od dnia jej otwarcia) wystawę odwiedziło zaledwie 13 milionów gości, podczas gdy zarząd wystawy obliczał, iż przyciągnie ona w sezonie przynajmniej 60 milionów zwiedzających.

Z tego powodu zarząd wystawy jest zaniepokojony, a w sferach handlowych wyrażono pod adresem p. Whalena, dyrektora wystawy, żądanie, aby wstęp zniżył z 75 centów przynajmniej do 50 centów. Dla mas cena 75 centów nawet w „bogatej" Ameryce jest za wysoka.

Czapy gwardii angielskiej

hołdem dla walecznej gwardii napoleońskiej

W związku z udziałem delegacji angielskich pułków gwardyjskich w tegorocznym święcie narodowym Francji, pisma angielskie przypomniały historią pochodzenia tych imponujących czap niedźwiedzich, noszonych jako paradne nakrycie głowy przez gwardzistów angielskich.

Okazuje się, że to niezbyt praktyczne, zwłaszcza w dobie letniej, nakrycie głowy, datuje się od czasu bitwy pod Waterloo. Po rozbiciu armii napoleońskiej, naczelny wódz wojsk angielskich zarządził, by gwardziści angielscy w dowód hołdu dla waleczności gwardzistów Napoleona, nosili takie same czapy, w jakie ubrani byli Francuzi.

Od tego też czasu rozkaz Wellingtona utrzymany jest w mocy, zgodnie zresztą z uświęcaniem tradycji, zachowywanej z prawdziwym pietyzmem przez synów Albionu.

Konferencja angielsko-sowiecka

Londyn, 24. 7. (PAT) Reuter donosi z Moskwy, że dziś o godz. 16 dojdzie na Kremlu do spotkania przedstawicieli rządu brytyjskiego i francuskiego z sowieckimi mężami stanu.

Kolonia dla Żydów z Polski w Palestynie

Nowy Jork, 25. 7. (PAT.) Federacja Żydów polskich w Ameryce zakupiła w Palestynie czterystoakrową kolonię, na której osiedlonych być ma 500 rodzin żydowskich z Polski. Kolonia, położona w odległości 15 klm. od Haify.

Dom chłopski w Warszawie

Jak już donosiliśmy jedna z organizacyj młodzieży wiejskiej rozpoczęła zbiórkę na Dom Chłopski w Warszawie. Specjalnie energiczną akcję zbiórkową na rzecz budowy Domu rozwinęli działacze samorządowi. Ostatnio wywiązała się swoista rywalizacja między sołtysami, którzy konkurują z sobą o honor osiągnięcia na swych terenach większych sum. (ECHO).

WIADOMOŚCI SPORTOWE

Tygodniowy dodatek „Dziennika Polskiego"

Kapiak Józef zwycięzcą II etapu wyścigu dokoła Polski

Drugi etap wyścigu kolarskiego dokoła Polski, odbył się na trasie Lublin—Lwów, długości 219 km. Szosa była doskonała, w większości klinkier, a później szosa bita. Wiatr w plecy, to też przeciętna szybkość na całym dystansie wynosiła 35 km. Pomimo dobrej nawierzchni szosy, wiele wypadków przecięcia opon. Łoza przebił 4 gumy, Marcelak i Bieniek po trzy. Bułgarzy przebili posiadany zapas opon i na 20 klm. przed Lwowem wycofali się z wyścigu. Węgier Göre miał dwa defekty gum, pomagał mu jego rodak Maedi. Na 15 klm. za Lublinem pierwsza ucieczka i większe tempo. — Bułgar Nenow oraz Bober (P.) nie wytrzymali tempa zostali w tyle. Wkrótce odpadł od czołowej grupy Duda. Na 25 klm. maruderzy dogonili czołową grupę. Na bruku w miejscowości Piaski znów ucieczka. W tyle pozostają: Mädi i Kuderte, wkrótce potem i Witek. Tempo znów słabsze i wszyscy jadą razem. Z tyłu tylko Duda. 50 klm. czołowa grupa przejechała w 1:23. Na 60 klm. Łoza przebił pierwszą gumę. Odpadł od czołówki Ignaczak. Izbica (68 klm.) silne wzniesienie, czołowa grupa podzieliła się na części. Na ulicy miasteczka wpadli na krowę Cieniewski i Targoński. Cieniewski skaleczył sobie lekko twarz a Targoński musiał zmienić koło z powodu załamania szprych. 20 kilometrów dalej Targoński urwał ramę i zmienił rower od przygodnego kolarza. 100 klm. 2.50 min. W czołówce jedzie 18 kolarzy. W Tomaszowie lubelskim punkt odżywczy. — Węgrzy przejechali za czołową grupą ze stratą około 15 minut, a Bułgarzy 3 minuty później. W ciągu 5 godzin czołówka przejechała 176 klm.: Kapiak Józef, Wiśniewski, Jaskólski i Napierała. O 4 minuty w tyle druga grupa Cieniewski, Siemiński, Rzeźnicki, Wójcik Ludwik. 5 minut za nimi trzecia grupa Marcelak, Witek, Bizoń. W ciągu 6 godzin przejechali kolarze 210 klm. Skład czołówki nie uległ zmianie.

Wyniki drugiego etapu:

1) Kapiak Józef 6.13:25, 2) Wiśniewski,. 3) Napierała, 4) Jaskólski z różnicą 0.2 sek. jeden za drugim, 5) Rzeźnicki, 6) Bizoń, 7) Cieniewski, 8) Siemiński, 9) Wójcik Wacław, 10) Matczak.

Szumiłowska zastąpi Kandlówne w Finlandii

W ostatniej chwili w składzie reprezentacji Polski na mecz pływacki z Finlandią, zaszła zmiana. Mianowicie wyeliminowaną została z reprezentacji mistrzyni Polski, Kandlówna, którą zastąpi Szumiłowska.

Fakt wyeliminowania Kandlówny z reprezentacji Polski przypisać należy niesubordynacji tej zawodniczki na obozie w Katowicach.

DRUGI OBÓZ INSTRUKTORÓW PIŁKARSKICH W AKADEMII WF

W nadchodzący poniedziałek dn. 24 bm. rozpoczyna się w akademii WF na Bielanach drugi piłkarski obóz dla instruktorów pod kierunkiem Alexa Jamesa. Obóz trwać będzie 3 tygodnie i zgromadzi 21 uczestników.

STOGOWSKI CIĘŻKO CHORY

W jednym ze szpitali warszawskich przebywa obecnie znany hokeista polski Stogowski. Stan doskonałego zawodnika i wielokrotnego reprezentanta Polski jest bardzo ciężki.

Lublin bije Grodno w tenisie

W Lublinie odbył się mecz tenisowy o drużynowe mistrzostwo Polski pomiędzy WKS Unia Lublin i KS Kresowia z Grodna. Zwyciężyła lubelska Unia w stosunku 6:2, kwalifikując się do dalszych rozgrywek o tytuł drużynowego mistrza Polski. Następnym przeciwnikiem lubelskiej drużyny będzie Lwowski Klub Tenisowy.

Mistrzostwa tenisowe Polskiego Wybrzeża

Wczoraj w drugim dniu mistrzostw tenisowych wybrzeża w Wejherowie rozegrane zostały ćwierćfinały. Ciekawsze wyniki były następujące:

W grze pojedynczej pań Jadwiga Jędrzejowska pokonała Reymanową (Gdynia) 6:2 6:0, a Łuniewska wyeliminowała Andrótową 6:4 6:1.

W singlach panów Ignacy Tłoczyński wyeliminował Bojanowskiego (Toruń) 6:2 6:2, Gotschalk — Chytrowskiego 6:2 6:1, a Czajkowski — Kuchnowskiego 6:0 6:1.

Korespondencyjne zawody strzeleckie o mistrzostwo P. Z. S. S.

Zarząd Główny Polskiego Związku Strzelectwa Sportowego przeprowadził korespondencyjne zawody strzeleckie o mistrzostwo P. Z. S. S.: 1) z pistoletu dowolnego (Pd. 1) — 2) z karabinka sportowego dowolnego — stojąco (kbks 1c) — 3) z karabinka sportowego krajowego — leżąco (kbks 4a). Reprezentacja okręgu lwowskiego zdobyła: w konkurencji z pistoletu dowolnego 5 miejsce. w składzie — Klus Marian z PPW., Migas Władysław (PPW), inż. Hajduk Zbigniew (KS „Cel"), osiągając 1456 pkt. na 1800 możliwych. W konkurencji tej strzelało 15 zespołów.

W konkurencji z karabinka dowolnego stojąc — 5 miejsce, w składzie — Sulewski Tadeusz (KS „Cel"), dr Zaturski Ludwik (KSS „Cel"), Migas osiągając 1031 pkt. na 1200 możliwych. Strzelało 22 zespołów.

W konkurencji z karabinka krajowego, leżąc, 6 miejsce w składzie 15 osób, uzyskując 5239 pkt. na 6000 możliwych — strzelało 13 zespołów.

OFICJALNE KOMUNIKATY L. O. Z. P. N.

LWOWSKI OKRĘGOWY ZWIĄZEK PIŁKI NOŻNEJ
we Lwowie ul. Piekarska 1 b — Tel. 108-94
Konto PKO. 508.325
Adres dla listów polec.: O. Rohatiner
Lwów, Wiśniowieckich 4
(Fundusz Pracy)

KOMUNIKAT NR. 26

z posiedzenia Zarządu z dnia 20 lipca 1939

1. Podaje się do wiadomości zmianę adresu WKS Zorza — Winniki, ul. Kościuszki 1, W. Leszczyński.

2. Potwierdza się odbiór następujących wpłat: Czuwaj Lwów zł 3; Stadion zł 5; Zorza zł 15. Zniesienczanka zł 44.85; Granit zł 3; Lwowianka zł 3; Janowianka zł 5.40.

3. Kapitan związkowy wyznaczył następujących zawodników do obozu juniorów PZPN, który odbędzie się w Cetniewie od 7 do 26 sierpnia br.: Bochenek Franciszek, Kresy Tarnopol; Donesch Michał; Stawarski Marian; Żelazny Edward z Czarnych Lwów; Łuc Zbigniew; Lauda Stanisław z Polonii — Przemyśl; Kilinicz Roman; Kurzyński Rudolf z Junaka Drohobycz; Wolanin Tadeusz; Emerling Zbigniew z Pogoni Lwów.

O ileby który z kandydatów nie mógł w tym czasie wyjechać do Cetniewa, klub winien bezzwłocznie o tym powiadomić Związek. Bliższe szczegóły odnośnie obozu zostaną podane w następnym komunikacie.

4. Na wniosek Podokręgu Podkarpackiego skreśla się z listy członków PZPN za nie wykazywanie najmniejszej działalności sportowej i zaległości finansowe — ZTGS Makkabi—Skole.

5. Odrzuca się odwołanie KS Sokół Brody od decyzji Podokręgu Podolskiego, ponieważ gracz Michał Bochoniuk z Rusałki był uprawniony do gry w dniach 14 i 21 maja, gdyż przewinienie jego nie podlegało automatycznemu zawieszeniu i do czasu ukarania gracz mógł brać udział w rozgrywkach.

6. Odrzuca się pismo RKS Polna Przemyśl w sprawie rozgrywek mistrzowskich klasy A Podokręgu Zachodniego i karze się klub grzywną zł 10 za nieodpowiedni ton pisma i niezgodne w niektórych wypadkach zapodania ze stanem faktycznym.

7. Ze względu na przesunięcie terminu turnieju błyskawicznego o puchar im. prof. Rudolfa Wacka na sierpień przyjmuje się nadal zgłoszenia drużyn do turnieju do dnia 27 lipca br.

Wiceprezes: (—) Br. Drobut
Sekretarz: (—) E. Kübner

KOMUNIKAT Nr. 23/39

W. G. i D. z dnia 19 lipca 1939

1. Wzywa się kluby klasy „C", aby do dnia 1 sierpnia 1939 zgłosiły swoje drużyny do mistrzostw klasy „C" na rok rozgrywkowy 1939/40.

2. Ukarano grzywną w kwocie zł 10, Jutrznię Lwów, za wstawienie nieuprawnionego zawodnika do zawodów z Hutniczanką w dniu 2 października 1938. — Zawodnika Jutrzni, Blichmana Markusa, 2 mies. dyskwalifikacją od 24 lipca do 23 września 1939, za podanie fałszywego składu drużyny, oraz pozbawieniem kapitaństwa drużyny na okres 6 mies. od dnia 24 lipca 1939 do 23 maja 1940.

3. Wyjaśnia się, że kary dyscyplinarne nakładane przez Zarządy klubów na zawodników na podstawie uprawnień przysługujących Zarządom Kubów w myśl statutów klubowych — nie wymagają zatwierdzenia W. G. i D., i dlatego nie należy się w tych sprawach zwracać do W. G. i D. o zatwierdzenie nałożonych kar.

4. Weryfikuje się zawody o wejście do Ligi Okręgowej: 2. lipca 1939 Strzelec—Czuwaj 1:1 i po 1 pkt. dla obu drużyn; 9. lipca 1939 Czuwaj—Strzelec 0:1 i 2 pkt. dla Strzelca; T. S. L.—Janina 5:2 i 2 pkt. dla T. S. L.; 16 lipca 1939 Janina—T. S. L. 2:6 i 2 pkt dla T. S. L.

5. Ukarano grzywną po zł 5. WCKS. Brody i Czuwaj Mościska za niezawiadomienie Związku o udzielonych zwolnieniach zawodników.

6. Odwołanie Jedenastki odnośnie zamknięcia boiska, odrzuca się z powodu braku taksy odwoławczej.

7. Prośbę WCKS. Brody o pozostawienie w klasie „A". odrzuca się.

8. Mistrzostwa klasy „A" rozpoczną się 20 sierpnia 1939.

9. Za wstawienie do mistrzostw juniorów zawodników nieuprawnionych ukarano grzywną zł 20 Rekord, po zł 10 Jutrznię, Hutniczankę po zł 5, Granit i Drugi Sokół.

10. Kluby zgłoszą drużyny juniorów do mistrzostw 1939/40 do dnia 15 sierpnia 1939.

11. W drużynach juniorów począwszy od sezonu 1939/40, będą mogli brać udział tylko ci zawodnicy, którzy do dnia 1 lipca 1939 r., nie ukończą lat 17.

12. Poniżej podaje się tabelę mistrzostw klasy „A" za rok 1938/39:

	gier	pkt.	st. br.
1. Świteź	18	30:6	55:18
2. T. S. L.	18	30:6	71:25
3. Zniesieńczanka	18	21:15	49:32
4. Lwowianka	18	17:19	38:46
5. Z. Z. K.	18	17:19	34:37
6. Dr. Sokół	18	16:20	34:54
7. B. Orzeł	18	16:20	38:50
8. Jagiellonia	18	16:20	42:44
9. Rekord	18	13:23	24:37
10. Strzelec	18	4:32	13:55

III zawody T. S. L. — Świteź 2:1 mistrz klasy „A".

13. Ukarano na podstawie sprawozdań sędziowskich: a) Zębaczyńskiego Stanisława Pogoń Str., 2 tyg. dyskwalifikacją, od dnia 24 lipca do 6 sierpnia 1939 za niesportowe zachowanie się na zawodach z Strzelcem i trwałym pozbawieniem godności kapitana drużyny; b) Ogonowskiego Kazimierza — Pogoń Str., 2 mies. dyskwalifikacją, od dnia 24 lipca do 23 września 1939, za brutalną grę na zawodach z Strzelcem; c) Łucia Zbigniewa — Polonia Przemyśl, 4 tyg. dyskwalifikacją od dnia 24 lipca do dnia 20 sierpnia 1939, za niesportowe zachowanie się na zawodach z Ukrainą na obozie juniorów; d) Strzelec — Przemyślany grzywną zł 10, za brak porządku na zawodach z P. K. S.; e) Zimmermana Jana — Strzelec, 1 tyg. dyskwalifikacją od dnia 24 do 30 lipca 1939, za niebezpieczną grę na zawodach z P.K.S., f) Kruczkowskiego Józefa — Strzelec, 4 tyg. dyskwalifikacją, od dnia 24 lipca do dnia 20. sierpnia 1939 za słowną obrazę sędziego na zawodach z P. K. S., oraz pozbawieniem godności kapitana drużyny na okres 1 roku, tj. do dnia 23 lipca 1940.

14. Podaje się do wiadomości terminarz mistrzostw Ligi Okręgowej rundy jesiennej 1939/40: 20 sierpnia 1939 — R.K.S.—Junak; Resovia—X; Hasmonea—Polonia; Sian—Lechia; Pogoń Str.—Ukraina; Czarni—Pogoń IB; 27 sierpnia 1939: Junak—Resovia; Polonia—Czarni; X—Sian; Lechia—Pogoń Str.; Ukraina—R. K. S.; Pogoń I B—Hasmonea; 3 września 1939: Junak—Hasmonea; Czarni — Resovia; Pogoń Str.—Polonia; Sian—Ukraina; R. K. S. — X; 10 września 1939: Sian—Junak; Resovia—Lechia; Polonia—R. K. S.; Pogoń I B.—Pogoń Str.; Hasmonea—X; Ukraina — Czarni; 24 września 1939: Junak—Pogoń Str.; Resovia—Pogoń I B; R. K. S.—Sian; Ukraina—X; Czarni—Hasmonea; 1 października 1939: Pogoń I B—Junak; Ukraina—Resovia; Polonia —Sian; Pogoń Str.—R. K. S.; X—Czarni; Lechia—Hasmonea; 8 października 1939: Junak—Czarni; Resovia—Polonia; Sian—Pogoń I B; Pogoń Str.—X; Hasmonea—Ukraina; 15 października 1939: Junak—Polonia; Pogoń Str.—Resovia; Sian—Hasmonea; X—Lechia; R. K. S.—Czarni; 22 października 1939: Junak—X; Resovia—R. K. S.; Polonia—Pogoń I B; Czarni—Sian; Hasmonea—Pogoń Str.; Ukraina—Lechia; 29 października 1939: Lechia—Junak; Sian—Resovia; Polonia—Ukraina; Pogoń Str.—Czarni; Pogoń IB—X; Hasmonea—RKS; 5 listopada 1939: Ukraina—Junak; Resovia—Hasmonea; X—Polonia; Pogoń Str.—Sian; Czarni —Lechia; R.K.S.—Pogoń IB.

X oznacza mistrza klasy „A".

w.z. przewodniczącego: (—) mjr. M. Młotek
sekretarz: (—) St. Waligórski.

KOMUNIKAT Nr. 22/39.

Wydziału Spraw Sędziowskich LOZPN. z dnia 11 lipca 1939.

1. W uzupełnieniu komunikatu Zarządu LOZPN, WSS zawiadamia, że przyjmuje zgłoszenia (bezpłatne) kandydatów na sędziów liniowych do 8 sierpnia br. Sędziowie w wieku od lat 18 przejdą 2-dniowy kurs przygotowawczy z teorii przepisów piłkarskich, uzyskując bez egzaminu prawo sędziowania na inii. Sędziowie pozostaną w ewidencji WSS. i będą wyznaczeni na zawody klubów obcych z tym, że „zawiadomienie danego sędziego". służyć będzie jako wolny wstęp na wyznaczone zawody.

W związku z powyższym WSS. apeluje do wszystkich klubów lwowskich do delegowania swych członków na powyższy kurs.

2. Przyjęto w poczet członków tut. WSS sędziego próbnego, p. Jelińskiego Bolesława z Warszawskiego WSS. OZPN., z przydziałem do Delegatury w Przemyślu zamieszkałego w Rzeszowie.

3. Udzielono urlopu pp.: inż. Brzuchowskiemu do 30 sierpnia i Olejniukowi Włodz. do 1 sierpnia br.

Przewodniczący: (—) red. T. Przybylski
Sekretarz: (—) Kwasik St.

KOMUNIKAT SEKCJI SAMOPOMOCOWEJ L.O.Z.P.N.

z posiedzenia Zarządu Sekcji z dnia 19 lipca 1939 r.

1. Podaje się do wiadomości wszystkim klubom Podokręgu Lwowskiego, że termin wpłaty składek ubezpieczeniowych za drugi kwartał br., tj. za miesiące: sierpień, wrzesień i październik mija w dniu 15 sierpnia br. Kluby, które w terminie wkładek nie zapłacą zostaną automatycznie zawieszone.

2. Równocześnie wzywa się wszystkie kluby, które dotychczas nie zgłosiły swych zawodników do ubezpieczenia, ani nie wpłaciły wkładek ubezpieczeniowych aby bezwzględnie w jak najkrótszym czasie swych zawodników ubezpieczyły i wpłaciły za nich wkładki. Wobec klubów nie stosujących się do powyższych zarządzeń będą zastosowane rygory przewidziane w statucie L. O. Z. P. N.

przewodniczący Sekcji wz. (—) Drobut Bronisław.
sekretarz Sekcji w.z.: mgr Łonkiewicz Sergiusz.

Żywotne interesy Ameryki wymagają wziąć udział w ewentualnej wojnie i pobić dyktatorów

Nowy Jork, 23. 7. (PAT) Admirał Yates Stirling wygłosił tutaj na bankiecie legii amerykańskiej znamienne przemówienie, w którym oświadczył, że Stany Zjednoczone muszą popierać Anglię i Francję, o ile nie mają same ponieść klęski w wojnie z państwami totalnymi.

„Przyszła wojna — mówił admirał — będzie dalszym ciągiem wojny światowej i chodzić w niej będzie o odebranie W. Brytanii panowania nad morzami.

Przystąpiliśmy w r. 1917 do wojny, bo zdawaliśmy sobie sprawę, że zwycięstwo Niemiec zagrozi naszemu bezpieczeństwu na Oceanach. Takie samo będzie nasze położenie w przyszłej wojnie. Jeżeli nie przyłączymy się w niej do Anglii i Francji, i jeśli zwycięża w niej państwa, które ją chcą wywołać w celu zapanowania nad światem, to potem przyjdzie kolej na nas.

Ktokolwiek czyta enuncjacje dyktatorów, ten nie może nie zdawać so bie sprawy z tego, że w razie zwycięstwa państwa dyktatorskie rzucą się po obfity łup w północnej i południowej Ameryce. Dlatego jest rzeczą konieczną, by Stany Zjednoczone utrzymywały dwie pełne floty wojenne na Atlantyku i na Pacyfiku.

Wszelka gadanina o naszej neutralności, to „granie na skrzypcach, gdy już Rzym płonie". W interesie naszym leży, abyśmy wzięli udział w przyszłej wojnie i pobili dyktatorów".

Papież przyjmie gen. Franco

Citta del Vaticano, 23. 7. (PAT.). — Ojciec święty, który przebywa w Castel Gandolfo, powróci do Rzymu w czasie wizyty gen. Franco i przyjmie go na audiencji.

Białogród, 23. 7. (PAT.) Książę i księżna Kentu mają przybyć w najbliższym czasie na wybrzeże dalmatyńskie.

Współdziałanie Francji i W. Brytanii w walce ze szpiegostwem

Londyn, 23. 7. (PAA.) Między angielską i francuską służbą bezpieczeństwa istnieje ściśle porozumienie, na mocy którego obie strony komunikują sobie wzajemnie listy działaczy obcego wywiadu na terenie danego kraju.

Na mocy informacji, podanych francuskim władzom bezpieczeństwa z Londynu, przeprowadzono w kilku miastach francuskich rewizje domowe u osób, których nazwiska znajdowały się bądź to w posiadaniu agentów obcego mocarstwa, działających na terenie Anglii, bądź też zostały przez tych agentów wymienione, czy też wysłedzone inną drogą.

M. in. w Strassburgu przeprowadzono rewizje domowe u 18 osób podejrzanych o współdziałanie z propagandą niemiecką.

Jest rzeczą szczególnie zastanawiającą, że w kilku wypadkach aresztowano w związku z tą sprawą działaczy komunistycznych.

Spór polsko-niemiecki próbą sił osi i państw zachodnich

Warszawa, 23. 7. (Telefon własny). Tygodnik tautinkolski „Vairas" w przeglądzie prasowym zastanawia się nad zagadnieniem gdańskim.

Spór niemiecko-polski i ujście Wisły stał się — stwierdza tygodnik — próbą sił, która ze swej strony stała się sprawdzianem psychologicznego przygotowania wojennego dla obu zmagających się na wiecie stron.

Próba sił, przynajmniej w pierwszej rozgrywce, zakończyła się na niekorzyść osi.

Nie znaczy to jednak by sytuacja się wyjaśniła i by Polska mogła się demobilizować.

Omawiając powstanie sprawy gdańskiej, „Vairas" twierdzi, że Rzesza wysunęła ją celem zmuszenia Polski do wyraźnego wypowiedzenia się, po czyjej stronie stanie w wielkiej rozgrywce osi na zachodzie.

Rzesza miała ze swej strony obiecywać Polsce zapłatę Ukrainą.

Polska wypowiedziała się przeciwko agresji. Zwróciło to państwom demokratycznym zachodu kredyt moralny, utracony podczas Monachium.

Porozumienie angielsko-polskie dało w dniu 6 kwietnia r. b. w ręce Polski klucz pokoju lub wojny.

Mowa Halifaxa, oraz zapewnienia Bonneťa dane hr. Welczekowi, przekonały Rzeszę o niemożności izolowania Polski.

Polacy ze swej strony zostawiali zawsze drzwi otwarte do rokowań, zastrzegając jedynie, że nie zgodzą się na imkorporację Gdańska do Rzeszy.

W zakończeniu „Vairas" podkreśla, że Polska stworzyła możność dla wycofania się Niemców z bagna, w które sami weszli.

Podstępna akcja agitatorów niemieckich

Katowice, 23. 7. (PAA) Władze polskie stwierdziły, że ostatnio powróciło na Śląsk szereg osób, które jako bezrobotne zostały zwerbowane do pracy w Niemczech, przekraczając nielegalnie granicę.

Agitatorzy werbujący na roboty przestrzegali bezrobotnych przed zabieraniem jakichkolwiek dokumentów do Niemiec.

W Niemczech przekonali się szybko bezrobotni, że był to podstęp. Wobec ciężkich warunków pracy Niemcy sądzili, że ci bezrobotni nie będą mogli uciekać z Niemiec do Polski bez dokumentów, co siła faktu musiałoby powodować kary na zbiegów. Lecz i ten podstęp nie pomógł.

Bezrobotni wracają do Polski, wybierając raczej kary, jak „dzisiejsza niemiecka rzeczywistość", która jest nie do zniesienia.

Sensacyjna afera przemytu broni niemieckiej do Szwecji

Sztokholm, 23. 7. (PAT) Władze szwedzkie wpadły na trop przemytu broni i amunicji z Niemiec, zakrojonego na szeroką skalę.

W miejscowości Halmstad (Szwecja zachodnia) aresztowano kupca Rolfa Pilarsky'ego, Niemca, który przyjął obywatelstwo szwedzkie i utrzymywał ożywiony kontakt z ruchem narodowo-socjalistycznym. wśród przemycanej broni przeważały pistolety niemieckie typu oficerskiego.

Afera, której szczegóły trzymane są w tajemnicy, zatacza coraz szersze kręgi. Wyniki dotychczasowego dochodzenia wskazują, że nici afery sięgają do Sztokholmu. M. in. wśród nabywców broni niemieckiej znajdować się ma wiele wybitnych osobistości szwedzkich.

Remonty budowlane

W roku bież. przybrały dotąd niespotykane rozmiary tak zwane remonty budowlane. Wielu właścicieli domów, bądź to z własnej inicjatywy, bądź też z nakazu władz, odnawia swoje domy. Niezależnie od tego, nie jako przy okazji, w wielu domach czyniono są przeróbki, celem dostosowania niektórych lokali dla potrzeb OPL.

Poznańskie opiekuje się Podolem

Tarnopol, 23. 7. (PAA) Okręg poznański Tow. Rozwoju Ziem Wschodnich przesłał okręgowi tarnopolskiemu T. R. Z. W. od Związku Polek dla wspierania kościołów na Ziemiach Wschodnich — kilka ornatów, kap, baldachimów, stuł, obrazów oraz szereg innych przedmiotów kościelnych, a nadto 470 książek.

10 studentów polskich aresztowała policja gdańska

Gdańsk, 23. 7. (PAT.) Policja gdańska aresztowała 10 studentów polskich w wieku lat 18 do 20, za nielegalne przekroczenie granicy gdańskiej.

Studenci ci, będąc na obozie w Śniżycy, powiatu kartuskiego, w czasie wycieczki zbłądzili w lesistym terenie i bezwiednie przekroczyli granicę gdańską. Aresztowanych studentów osadzono w więzieniu.

„Trybunał narodowy" zbada stan majątkowy wybitnych osobistości

Praga, 23. 7. (PAT.) Hacha zatwierdził instytut „Trybunału Narodowego", którego zadaniem będzie zbadanie stanu majątkowego osób, które w czasie niepodległości republiki czeskosłowackiej odgrywały wybitną rolę w życiu politycznym.

Badaniu poddane będą osoby, należące do wspólnoty narodowej, byli parlamentarzyści czescy i słowaccy, b. ministrowie, którzy piastowali swe godności po roku 1928, oraz liczne osobistości ze świata politycznego i finansowego. Majątki osób, którym zostanie dowiedzione, że nadużywali swego stanowiska by się wzbogacić, zostaną skonfiskowane. Wszystkie wymienione osobistości winny w terminie 3 miesięcy złożyć zeznania majątkowe.

Dementi

Sztokholm, 23. 7. (PAT.) Bawiący obecnie w Sztokholmie z okazji igrzysk gimnastycznych norweski minister obrony Monsen, udzielił wywiadu „Dagens Nyheter", w którym zaprzeczając pogłoskom o ewentualnym sojuszu wojskowym pomiędzy Szwecją i Norwegią.

Wzrasta obieg banknotów

Od paru lat w Polsce wzrasta ilość środków obiegowych. Obecnie też możemy się pochwalić cyfrą przeszło 70 złotych na głowę 1 mieszkańca. W porównaniu jednak z krajami tak bogatymi, jak np. Stany Zjednoczone A.P. jest to jeszcze ilość stosunkowo bardzo mała. W Stanach bowiem na 1 mieszkańca przypada kwota 270 złotych.

Akcja króla Hedżasu nad utworzeniem wielkiego państwa arabskiego

Stambul, 23. 7. (PAT.) Jak donoszą pisma arabskie, król Hedżasu Ibn Saud rozwija ostatnio akcję, zmierzającą do utworzenia wielkiego państwa arabskiego od morza Śródziemnego do granic Iranu.

Król uważać ma obecną chwilę za odpowiednią dla urzeczywistnienia swego dawnego celu.

Rzecz jasna, że rządy W. Brytanii i Francji śledzą uważnie akcję Ibn Sauda.

Berlin, 23. 7. (PAT.) Flotylla okrętów niemieckich z udziałem łodzi F 7, 8, 9 i 10 złoży między 27 i 31 lipca b. r. wizyte w łotewskim porcie Windawa.

DZIEŃ

24 lipca — Poniedziałek

Krystyny

Jutro: Jakóba Ap.

GODZINY PRZYJĘC W REDAKCJI „DZIENNIKA POLSKIEGO". W Redakcji „Dziennika Polskiego" przyjmuje się codziennie — z wyjątkiem niedziel i świąt rzym.-kat. — WYŁĄCZNIE od godziny 12—13. W innych godzinach BEZWZGLĘDNIE żadnych spraw Redakcja nie załatwia.

Za artykuły nie zamówione Redakcja nie płaci wierszowego.

Rękopisów nadesłanych Redakcja nie zwraca.

TEATR WIELKI:

Poniedziałek, 18 wiecz. „Koniec i początek".
Wtorek, 20 wiecz. „Koniec i początek".
Środa, 20 wiecz. „Koniec i początek".

TEATR ROZMAITOŚCI:

Poniedziałek, 20. 30 wiecz. „Orzeł contra Rzeszka" — gośc. wyst. Rewii Krakowskiej.
Wtorek, 20.30 wiecz. „Orzeł contra Rzeszka" — gośc. wyst. Rewii Krakowskiej.

KINOTEATRY:

ADRIA: Zemsta Tarzana, oraz Tarafalgar.
APOLLO nieczynne wskutek remontu.
ATLANTIC: Nowi ludzie.
BAJKA: Mściciele.
BAŁTYK: Symfonia młodości, oraz Strzał w nocy.
CASINO: Zeznanie szpiega.
CHIMERA: Dama z portretu (Rembrandt).
EMPIRE: Port siedmiu mórz.
EUROPA: Jak trudno zdobyć żonę.
GLORIA: Tydzień przed ślubem i Walka o złote pole.
GRAZYNA: Błękitna parada i Krew na morzu.
KOPERNIK: Zdobywcy Marocca.
MARYSIEŃKA: Zdobywcy Marocca.
METRO: Pepe Le Moko, oraz Jezebel.
MIRAŻ: Alpejskie osły.
MUZA: Ludzkie serca.
PALACE: Express Paryż—Tulon.
PAX: Nieczynne do 1-go IX.
RAJ: Robert i Bertrand.
RIALTO: Carioca.
ROXY: Władczyni dżungli.
STYLOWY: Jastrząb i rewia z Ref-Renem.
ŚWIT: Kapitan Taylor
ŚWIATOWID: Nancy Stella zaginęła W cztery oczy.
TON: Pat i Patachon oraz Kalanag.
UCIECHA: Korsarze oraz rewia

———

FOTOPLASTIKON, plac Mariacki 5: Szwecja.

TEATR

— OSTATNIE PRZEDSTAWIENIA KOMEDII „KONIEC I POCZĄTEK". W Teatrze W. ostatni dni gościnnych występów świetnego artysty scen stołecznych M. Maszyńskiego w przemiłej komedii pt. „Koniec i początek". Oprócz naszego gościa biorą udział w spektaklu pp.: N. Karasińska, M. Czajkowska, W. Zbierzowska, J. Staszewski i Wł. Ratschka. Dla uprzystępnienia jak najszerszej publiczności ujrzenia tego widowiska — wyznaczono wszystkie miejsca po 1 zł — wcześniejszy nabywca biletu otrzymuje bliższe miejsce. — Dzisiaj początek przedstawienia o 18-ej.

— NAJBLIŻSZĄ PREMIERĄ TEATRU W. będzie komedia pióra de Benedetti pt. „Szkarłatne róże" której próby są już na ukończeniu pod kierownictwem reżyserskim St. Cegielskiego. — Obsadę ról tworzą pp.: K. Ankwicz-Szyjkowska, J. Wiedeńska, R. Hierowski i S. Michułowicz. Dekoracje T. Boguszewskiej.

— WYSTĘPY REWII KRAKOWSKIEJ W TEATRZE ROZM. W poniedziałek, wtorek i środę o g. 20.30, w sali Teatru Rozm. gościnne występy zespołu teatru Rewii Krakowskiej w pełnej humoru o podłożu politycznym rewii pt. „Orzeł contra Rzeszka". Na czele zespołu młoda i urocza J. Bohuszówna, oraz długoletni reżyser operetki krakowskiej A. Kaczorowski — w dalszej obsadzie młodzi utalentowani artyści: J. Lewicki, M. Rembosz i Z. Brojerski. Balet pod kierownictwem baletmistrza Aleksandra Pawłowa. Przy fortepianie Fatyga Falański. — Bilety w cenie od 1 zł do 3.20 zł. do nabycia w kasach teatralnych.

RÓŻNE

— WYCIECZKA „GWIAZDY" NA „CZARTOWSKĄ SKAŁĘ" w niedzielę, 30 lipca 1939. Udział biorą członkowie „Gwiazdy" z rodzinami oraz osoby przez nich polecone. Celem wycieczki jest: oddanie wmurowanego w skałę ryngrafu Matki Boskiej Częstochowskiej pod opiekę społeczeństwa lwowskiego. — Uprasza się zatem również wszystkie Związki, Zrzeszenia, Towarzystwa, które są zainteresowane w umiłowaniu pięknych okolic Lwowa i jego zabytków naturalnych — do licznego współudziału w wycieczce. Zgłoszenia uczestników pojedyńczo lub gremialnie do czwartku 27 lipca br. do godz. 20-tej wieczorem w biurze Stow. „Gwiazda", Franciszkańska 7. — Na polanie pod „Czartowską Skałą" tani bufet, lecz zabranie własnych prowiantów, zwłaszcza dla większych rodzin, jest jednak wskazane. Równocześnie zabrać z sobą należy: balony, piłki ręczne sersa, itp. — Wycieczka wyruszy w niedzielę, 30 lipca br. przy dźwiękach orkiestry dętej punktualnie o g. 9-tej rano z pod pomnika Bartosza Głowackiego w Parku Łyczakowskim — dojazd tramwajami 1 i 8. — Udział w wycieczce jest bezpłatny. — W razie zdecydowanej niepogody wycieczka odbędzie się w następną niedzielę, 6 sierpnia br. — Chorągiew wywieszona na budynku „Gwiazdy", Franciszkańska 7 będzie znakiem odbycia się wycieczki.

— DYŻURY NOCNE W APTEKACH od 22 do 28 lipca br.:

Augensterna, ul. Krasickich 20. — Barszaka, ul. Łyczakowska 155. — Beisera i Spki, ul. Legionów 23. — Braunsteina, Zniesienie. Dewechego, ul. Słowackiego 12. — Dobrzańskiego, ul. Akademicka 2. — Ehrbara, ul. Łyczakowska 3. — Glatzela, ul. Na Bajkach 23. — Hellmana, ul. Kopernika 23. Kajetanowicza, ul. Słoneczna 1. — Kwartnera, ul. Zamarstynowska 54. — Lewitesa, ul. Kochanowskiego 83. — Łazowskiego, ul. Gródecka 81. — Messuty, ul. Królowej Jadwigi 31. — Mundówny, Bogdanówka 67. — Oberländera, ul. Piekarska 33. — Prokesza, ul. Zyblikiewicza 14. — Selzera i Sp., ul. Żółkiewska 4. — Sładowskiego, ul. Halicka 19. — Steczkowskiej, ul. św. Zofii 26. — Stenzla, pl. Mariacki 8. — Terleckiego, ul. Grodzickich 2, — L. Zuckermana, ul. Piłsudskiego.

———

Przed 25 laty

25 lipca 1914

Dzień ten, trzeci z rzędu po wręczeniu noty, był krytyczny: nota serbska została odrzuconą przez posła Austro-Węgier Giesla, który opuścił Belgrad.

Prezydent ministrów Pasicz o godz. 5 min. 36 zjawił się w konsulacie Austro Węgier i wręczył posłowi Gieslowi odpowiedź rządu serbskiego na notę. Poseł Giesl uznał treść noty za niewystarczającą, zawiadomił rząd serbski, iż zrywa dyplomatyczne stosunki i wyjechał o godz. pół do 7-ej wieczorem z Belgradu.

Tymczasem przed gmachem ministerstwa spraw zagranicznych oraz przed konsulatem Austro-Węgier odbywały się do późnej nocy żywiołowe manifestacje ludności stolicy.

Zaznaczyć należy, iż rząd serbski w odpowiedzi na notę okazał bardzo dużą ustępliwość, ale nie mógł zgodzić się na to, aby w dochodzeniach, prowadzonych w Serbii brali udział także delegaci Austro-Węgier, gdyż to uwłaczało prestiżowi państwa niepodległego, w szczególności sprzeciwiało się postanowieniom prawa międzynarodowego, jak niemniej konstytucji i kodeksowi karnemu Serbii. Zresztą rząd serbski występował z propozycją oddania całej sprawy Trybunałowi rozjemczemu w Hadze.

Z odrzuceniem odpowiedzi serbskiej zarządzoną została w Austro-Węgrzech częściowa mobilizacja pospolitego ruszenia.

Zaszedł w tym dniu jeszcze ciekawy epizod. Na dworcu w Budapeszcie przytrzymany został powracający do Belgradu szef serbskiego sztabu generalnego, gen. Radomil Putnik, któremu jednak w dniu następnym oddano do dyspozycji specjalny pociąg, który przewiózł go do granicy.

Wieczorem nadpłynęły z Petersburga wieści o pełnych przygotowaniach do ogłoszenia ogólnej mobilizacji. m.

———

Złodzieje kieszonkowi najchętniej kradną zegarki

(—) W ciągu jednego dnia w różnych punktach miasta skradziono czterym przechodniom zegarki.

Nauczycielowi szkoły powszechnej, zamieszkałemu czasowo w Sichowie, który przechodził parkiem Kościuszki, złodziej kieszonkowy skradł z kieszeni spodni niklowy zegarek marki „Cyma-Prima" wartości 30 zł.

Przechodzącemu placem Solskich Franciszkowi Hyziakowi (ul. Starozniesieńska 89) skradziono z kieszeni kamizelki niklowy zegarek wartości 15 zł.

W tramwaju linii „10" Zdzisławowi Warchałowskiemu przy zbiegu ul. Zyblikiewicza i Sw. Mikołaja złodziej kieszonkowy skradł z kieszeni spodni męski zegarek niklowy „Omega". — W tym samym tramwaju, prawdopodobnie ten sam złodziej, skradł zegarek srebrny marki „Astronom" ze złotą dewizką wartości 200 zł Zdzisławowi Kallerowi (ul. Tarnowskiego 22).

Gazy bojowe w starożytności i w średniowieczu

Gazy bojowe nie są niczym nowym w dziejach wojny. Od tysięcy lat używał człowiek dymu z mokrego drzewa i liści jako środka walki z ludźmi i zwierzętami. Z biegiem czasu nauczył się posługiwać smołą, żywicami i tłuszczami wreszcie siarką i arsenem.

Środki te stosowali Spartanie przy oblężeniu Platej i Belium w wojnie poloponeskiej. Wódz rzymski Quintus Sertorius w wyprawie przeciw Charakitanom użył z doskonałym wynikiem przeciw oblężonym chmury pyłu z ziemi wulkanicznej przesyconej popiołem. I naodwrót, oblężeni mieszkańcy miasta Ambracja wypędzili Rzymian z podkopów dymem z piór. Sławnym był wreszcie tzw. „ogień grecki", którego przepis podaje Syryjczyk Kallinikos: ropę naftową zmieszać ze smołą, dołożyć żywicy i siarki i ciskać na nieprzyjaciela. Jeszcze grubo później środek ten stosowali Saraceni przeciw wojskom św. Ludwika w Egipcie. Z końcem XVI w. inkwizytor Dauphine użył dymu duszącego przeciw hugenotom, ukrytym w jaskiniach. Fioravanti z Bononii podaje przepis na płyn cuchnący, uzyskiwany z terpentyny, siarki, asafetydy, kału i krwi ludzkiej.

Nowocześniejszy jest chemik Glauber, który w połowie XVII w. radzi walczyć przeciw Turkom granatami wypełnionymi terpentyną i kwasem azotowym. Jednakże ówczesna technika nie mogła sobie dać rady z produkcją takich pocisków. Sensację natomiast stanowi propozycja pewnego aptekarza niemieckiego, który w 1813 r. zalecał generałowi Bühlorowi zaopatrzenie żołnierskich karabinów w pędzle zamiast bagnetów. Pędzle te mieli grenadierzy pruscy maczać w kwasie pruskim i pędzlować w czasie ataku nosy wrogów!

Ciekawe te szczegóły zostały wyjęte z niedawno wydanej przez „Książnicę-Atlas" broszurki dr L. Krzewińskiego, wykładowcę L. O. P. P., pt. „Pierwsza pomoc w zatruciach gazami bojowymi" — Biblioteka higieniczna, zeszyt XIX.

Kradzież na Akademickiej

(—) O godz. 3 popoł. przechodzącemu ul. Akademicką inż. Stanisławowi Sklenowskiemu w pobliżu hotelu Georgea złodziej kieszonkowy skradł z kieszeni marynarki wieczne pióro wartości 30 zł. Inż. Sklenowski, zamieszkały stale w Bolechowie, pow. Dolina, którego złodziej przed dokonaniem kradzieży potrącił, puścił się za nim w pogoń i przytrzymał go przy ul. Chorążczyzny. Złodziejem okazał się Meilech Koch (ul. Boczna Źródlana 67). Po przeprowadzeniu go do Komisariatu odebrano mu pióro marki „Pelikan", które zwrócono inżynierowi.

Rozprawa nożowa

(—) Na ul. Snopkowskiej został przebity nożem Jan Wołoszczuk, zamieszkały przy ul. 22-go Stycznia l. 51. Według doniesienia jego żony, Wołoszczuk został przebity przez Aleksandra Dąbrowieckiego. Wołoszczuka przewieziono do domu.

Torebkarz

(—) Powracającej do domu ulicą Ogrodnicką Annie Tiahnybok (ul. Kpt. Starcka 11) złodziej wyrwał teczkę, w której znajdowała się torebka z 10 zł i kwity kasowe wartości 30 zł.

———

Przyjechali do NOWEGO „HOTELU EUROPEJSKIEGO"

Dr Dymnicki Jan, dyr. K. K. O. — Chorzów; Serwacki Hieronim insp. lasów — Dolina; Hermans Edward, dziennikarz — Bruksea; Leszczyński Juliusz, inżynier; — Warszawa; Rubinstein Henryk, przemysł. — Tarnów, Makomaski Konstanty, sędzia S. Apel. — Warszawa; Kowalski Aleksander, dyr. Banku — Warszawa; Olszewski Antoni, inżynier — Gdynia; De Borsten Juliusz, dyrektor — Warszawa; Kornberger Hugo, rotmistrz — Warszawa; Zarzycki Jerzy, dyr. adm. firmy „Stryj" — Warszawa. Starzewski Stefan, urzęd. — Czortków; dr Wisłocki Leonard, adwokat — Chrzanów; Alkiewicz Witold, insp. — Poznań; Rokosz Wacław, redaktor — Warszawa; Łubieńska Róża, pryw. — Warszawa; dr Rossowski Zygmunt, lekarz — Rybnik, Endowa Wanda, ziemianka maj. Obryn; Janusz Franciszek ppłk., — Skałat; Feloch Adam, rotmistrz — Żółkiew; dr Trzaska Eugeniusz, dyr. gimn. — Katowice; dr Celarek Józef, lekarz — Warszawa; Zasztowf Kazimiera, ziemianka — Warszawa; Seifert Mieczysław, inż. — Warszawa; Cieśliński Karol, kupiec — Chorzów; Sobieszczuk Jan, porucznik — Warszawa; Lewin Henryk, kupiec — Łódź.

Obóz Zjednoczenia Narodowego

PREZYDIUM OKRĘGU Obozu Zjednoczenia Narodowego we Lwowie mieści się w lokalu przy ul. Bourlarda 5, II. p., telefon 111-24, 110-45.

OBWÓD LWÓW—GRODZKI mieści się w lokalu przy ul. Chorążczyzny 22, I. p. Biura czynne codziennie od 9—13 i 17—19, z wyjątkiem soboty popołudniu, oraz niedziel i świąt. — Tel. 110-09.

Zgłoszenia osobiste lub listowne na członków przyjmuje się codziennie od godziny 9—13 i od 17—19.

ZJEDNOCZENIE POLSKICH ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH: Lokal organizacji i świetlica mieści się przy ul. Neumana (daw. Clowa) l. 2. Godziny urzędowania codziennie od 17-tej do 20-tej, w niedzielę od 10-tej do 13-tej.

LWOWA

Likwidowanie polskiego stanu posiadania na ziemi w Prusach Wschodnich

(Z. A. P.) Z dniem 17 lipca br. została zmuszona do opuszczenia Ziemi Mazurskiej Władysława Ratajowa, właścicielka majątku Bobry, leżącego na Mazurach, w powiecie Ełk. Władze niemieckie nie zezwoliły p. Ratajowej, nie tylko na zabranie najniezbędniejszych przedmiotów codziennego użytku, lecz usiłowały również nie dopuścić do zabrania przez p. R. dzieci.

Przez usunięcie z Ziemi Mazurskiej p. R., Niemcy zlikwidowali ostatni większy majątek ziemski, znajdujący się w rękach polskich na Mazurach.

Dary na F. O. N.

Na Fundusz Obrony Narodowej złożyli: 1) Inż. Weitz Marek — Przeds. bud., Lwów ul. Domagaliczów l. 6 zł. 1000. 2) Inż. Chylewski Witold — Zakł. instal., Lwów Zielona 57 zł. 700. 3) Inż. Vogel Maks. — Przeds. bud., Stanisławów Belwederska 5 zł. 500. 4) Inż. Górski Tadeusz — Zakł. instal., Lwów Grottgera l. 7 zł. 450. 5) Inż. Posacki Stefan — Przeds. budowl., Lwów 29 Listopada l. 36 zł. 300. 6) Kleiner Emil — Przeds. budowl., Lwów ul. Królewska l. 24 zł. 250. 7) Ekes Bolesław. — Zakł. Elktr. Techn., Lwów Japońska 14 zł. 250. 8) Inż. Kolbuszowski Michał — Lwów Batorego 7 zł. 250. 9) J. Charysz i S. Ryżewski — Zakł. ślusarski, Lwów Inwalidów l. 15 zł. 250. 10) Rozmus Jan — Przeds. budowl., Lwów ul. Dunin Wąsowicza l. 9 zł. 200. 11) Barszczewski Stanisław — Przeds. bud., Lwów ul. 29 Listopada 54 zł. 200. 12) Barszczewski Kazimierz — Zakl. Elektr. Techn., Lwów ul. 29 Listopada 54 zł. 200. 13) Olesiński Jan — Przeds. budowl., Brody ul. Zakątna l. 2 zł. 200. 14) Inż. Weingarten Emanuel — Przeds. budowl., Stanisławów ul. 3-go Maja 12 zł. 200. 15) Karol Edward Szlezer — Przeds. budowl., Stanisławów ul. Żeligowskiego l. 9 zł. 250. 16) Pisarski Stefan — Przeds. budowl. Lwów ul. Sklepińskiego 43 zł. 100. 17) Tarnawski Władysław — Prac. stolarska, Lwów 29 Listopada l. 57 zł. 100. 18) Inż. Ławicki Władysław, Kier. Nadz. Rob., Lwów ul. Nabielaka l. 37 zł. 100. 19) Inż. Siłka Józef — Kier. Nadz. Rob., Lwów ul. Łyczakowska 129 zł. 100. 20) Flisowa Antonina, właśc. realności w Tarnopolu pl. Dominikański 1 zł. 100. 21) Chęć Stanisław — Zakł. Elektr. Techn., Lwów ul. Łyczakowska 4 zł. 50. 22) Leśniakowski Stanisław — Zakł. Elektr. Techn., Lwów Chorążczyzny 10 zł. 50. 23) Inż. Łaba Witold — Kier. Nadz. Rob., Lwów ul. Tarnowskiego 18 zł. 50. 24) Biłobran Edward — Kier. Nadz. Rob., Lwów ul. Szymonowiczów 22 — zł. 50. 25) Serafini Jan — Przeds. bud., Stanisławów ul. Zarwańska 18 zł. 50. 26) Małochleb Marian — Zakł. instal., Lwów Gródecka 47 zł. 50. 27) Sara Taubas i Jakub Wittels właściciele ziemscy z Grzybowic zł. 50. 28) Przygoda Józef — Przeds. budowl., Stanisławów ul. Cerkiewna 34 zł. 50. 29) Kier. Nadz. i robotn. przy robotach ziemnych w Skniłowie k. Lwowa zł. 479.50. 30) Kier. Nadz. i robotn. przy robotach ziemnych na Cytadeli we Lwowie zł. 170.49. 31) Inż. Chamadis Efroim — Przeds. budowl. w Tłumaczu zł. 25. 32) Bortl Otto — Kier. Nadz. Rob., Lwów Kętrzyńskiego 32 zł. 20. 33) Mgr. Eidelberg Zygmunt — właściciel ziemski ze Lwowa zł. 20. 34) Jakub Leib Katz — właściciel realn., Lwów Zamarstynowska 122 zł. 10. 35) Bukowski Wacław — Trościaniec k. Niemirowa lwowskiego zł. 5. 36) Nowak Andrzej — właśc. realn., Zimna Wódka k. Lwowa zł. 5. 37) Kozaczek Stanisław, właśc. realności zł. 5.

Czy należy pić wodę na wycieczkach?

Bardzo rozmaite istnieją zapatrywania i zwyczaje pod względem picia wody na wycieczce. Starsi zazwyczaj zabraniają szczególnie młodszym dzieciom pić wodę podczas gier ruchowych i spacerów, głównie z obawy przed przeziębieniem. Zakaz ten nie jest jednak wyłącznym udziałem rodziców i opiekunów, bo wśród samej młodzieży wiele jednostek z własnej woli nawet w czasie dłuższych, męczących marsów podczas upałów zupełnie powstrzymuje się od wody i innych napojów, twierdzac, że picie płynów nie gasi, a odwrotnie zwiększa pragnienie.

Ze względu na to, że zachowywanie stałej równowagi płynów w naszym organiźmie ma znaczenie dla zdrowia, a zwyczaj picia lub powstrzymywania sie od wody na wycieczkach ma na tę równowagę wpływ i to czasami znaczny, trzeba omówić z punktu widzenia higieny to ważne zagadnienie.

Fizjologia nas uczy, że protoplazma ciała ludzkiego składa się z wody w ilości od 70 proc. do 90 proc., a jeśli weźmiemy pod uwagę całość organizmu już razem z tkanką kostną, to procent wody nie będzie wynosił mniej niż 64 proc., czyli 2/3 wagi całego ciała.

Organizm nasz otrzymuje wodę w trojaki sposób: przez picie jej wprost lub w postaci innych płynów, przez jedzenie pokarmów stałych, które za wyjątkiem tłuszczów zawierają znaczne ilości wody (np. soczyste owoce i młode warzywa posiadają do 90 proc. wody), wreszcie znaczne jej ilości wywiązywane zostaja drogą chemiczną jako ostateczny produkt przemiany materii.

Dzienne zapotrzebowanie wody dla dorosłego zdrowego człowieka wynosi około 2 i pół litra, ale waha się w dość znacznych granicach zależnie od: odżywiania, klimatu i pory roku, oraz wykonywanego wysiłku fizycznego.

Jak trzeba się zatem zachować na wycieczce, szczególnie w upalny dzień letni? Żeby sobie na to pytanie odpowiedzieć rozważmy najpierw sytuację tego, który z heroicznym nieraz wysiłkiem powstrzymuje się od picia wody i innych płynów, w takich warunkach. Poci się on mniej od swego towarzysza, który pije wodę, ale równowaga bilansu wodnego w jego organiźmie jest naruszona daleko bardziej. Krew staje się u niego gęstsza, wolniej zaczyna krążyć, produkty przemiany materii pojawiaja się w niej w większym stężeniu i nie sa dość szybko usuwane; wreszcie gdy taki stan rzeczy potrwa dłużej, napięcie komórek ciała się obniży, a u niepijącego wycieczkowicza obok nieugaszonego pragnienia wystąpi większe niż u jego kolegi zmęczenie.

Muzea morskie za granicą

Muzea morskie, których ilość i wyposażenie dowodzi stopnia zainteresowania danego kraju sprawami morskimi — to instytucje grupujące przedmioty badań naukowych i technicznych, oraz pamiątki historyczne z tej dziedziny. Warto zwrócić uwagę, jak niektóre kraje kultywują ideę morską niezależnie od niezbędnego zaspakajania aktualnych potrzeb żeglugi i dziedzin jej pokrewnych.

W Ameryce, posiadającej bardzo dużo muzeów morskich, skupiających cały dorobek wiedzy oceanograficznej, ufundowano w 1930 roku nowe muzeum morskie, które zajmuje teren 100 km kwadr. Przy ujściu rzeki James urządzono przystań i basen dla prób i badań różnych typów statków.

Muzeum w Newport News składa się z kompleksu budynków parterowych, oświetlonych wyłącznie przez dach szklany. Muzeum w Washingtonie, bogactwem i wielkością może rywalizować z londyńskim „South Kensington".

W Szwecji otwarto w 1912 r. muzeum morskie w Göteborgu. Zawiera ono największą dotąd, datującą się od czasów Wikingów, kolekcję z historii morskiej tego kraju. Bogate akwaria uzupełniają zbiory. Marynarce handlowej i wojennej poświęcone jest muzeum w Sztokholmie.

W Rotterdamie, szczególnie ciekawe są zbiory w muzeum techniki i konstrukcji okrętowej. W Belgii ostatnio opracowuje się projekt Narodowego Muzeum Morskiego, w którym znajdą się rozproszone dotąd wszystkie pamiątki życia morskiego Belgów.

W Gdyni staraniem Stacji Morskiej rozpoczęto budowę muzeum i akwarium mającego scentralizować dorobek pracy polskiej na morzu.

PROGRAM radiowy

PONIEDZIAŁEK 24 LIPCA

Godz. 6.56 Lw. Sygnał, Pozdrowienie, Pieśń poranna. — 7.00 Dziennik poranny. — 7.15 Muzyka z płyt. — 8.15 Audycja dla kupców. — 8.30 Przerwa. — 11.57 Sygnał czasu i hejnał. — 12.03 Audycja południowa. — 13.00 Lw. Muzyka rozrywkowa z płyt. — 13.40 „Godzina najmłodszych": VII. odcinek powieści „Bohaterski miś" Br. Ostrowskiej oraz piosenki i melodie dla dzieci. — 14.35 Lw. Wiad. gospodarcze i Giełda. — 14.45 Teatr Wyobraźni dla młodzieży. — 15.15 Muzyka popularna. — 15.45 Wiad. gospodarcze. — 15.55 Pogadanka KKO. — 16.00 Dziennik popołudniowy. — 16.10 Pogadanka aktualna. — 16.20 Arie i pieśni. — 16.45 Lw. Kronika naukowa: „Filozofia" w opr. dr Kaz. Ajdukiewicza, prof. UJK. — 17.00 Lw. Wiad. bieżące z miasta i prowincji. — 17.05 Lw. Pogadanka LOPP. — 17.10 „Twórczość Beethovena". — 17.50 Lw. Aktualna pogadanka sportowa. — 18.00 Recital fortepianowy. — 18.35 Sonata wiolonczelowa. — 18.50 Echa mocy i chwały. — 19.00 Audycja strzelecka. — 19.30 Przy wieczerzy — koncert rozrywk. — 20.15 Rezerwa. — 20.25 Lw. Audycja dla wsi: „Skrzynka rolnicza" w oprac. red. Wl. Góralewskiego. — 20.35 Lw. Wiad. sportowe lokalne. — 20.40 Dziennik wieczorny. Wiad. meteorologiczne. Wiad. sportowe. — 20.55 Przerwa. — 21.00 Koncert współczesnej muzyki szwedzkiej. — 22.00 Lw. Poradnik rodzicielski w oprac. dr P. Z. Dąbrowskiego. — 22.15 Lw. „Wieczorna serenada" — lekka aud. muzyczna w wyk. orkiestry mandolinistów „Hejnał", duetu wokalnego Brodzki-Gryszyński i A. Eplera (gitara solo i kierownictwo). — 23.00 Ostatnie wiad. Dziennika wieczornego i Komunikat meteor. — 23.05 Zakończenie audycyj.

AUDYCJE ZAGRANICZNE

12.00 Hamburg. Popularny koncert symfoniczny.
20.00 Bruksela franc. Koncert symfon.
20.15 Droitwich. Jack Hylton i kabaret muzyczny.
21.00 Kopenhaga. Koncert symfoniczny.
21.30 Londyn Reg. Muzyka taneczna z Ameryki.
22.30 Sztutgart. II. Symfonia Brahmsa.

WTOREK, 25 LIPCA

Godz. 6.56 Lw. Sygnał. Pozdrowienie. Pieśń poranna. — 7.00 Dziennik poranny. — 7.15 Muzyka z płyt. — 8.15 „Dzieci mają głos" — gawęda. — 8.30: Przerwa. — 11.57 Sygnał czasu i hejnał. — 12.03: Audycja południowa. — 13.00 Lw. Muzyka rozrywkowa z płyt. — 13.40 Lw. Koncert życzeń. — 14.35 Lw. Wiad. gospodarcze i giełda. — 14.45: „Kane i białe niedźwiedzie" — pogadanda. — 15.00 Muzyka ludowa Wileńszczyzny. — 15.15: Muzyka popularna. — 15.45. Wiad. gospodarcze. — 16.00: Dziennik popołudniowy. — 16.10: Pogadanka aktualna. — 16.20: Koncert orkiestry mandolinistów. — 16.45: Kronika literacka. — 17.00 Lw.: Wiad. bieżące z miasta i prowincji. — 17.10: Menuety i gawoty — płyty. — 17.45: Lw. Nowości radiotechniczne — omówi W. Korecki. — 18.00: Kwartet Es-dur Antoniego Dworzaka. — 18.25: Recital organowy. — 19.00: Audycja dla robotników. — 19.30: Przy wieczerzy — koncert rozrywkowy. — 20.15: Rezerwa. — 20.25 Lw.: Audycja dla wsi: „Uwagi o prawidłowym wychowie owiec" — pogadanka mgr. A. Martyniaka — 20.35 Lw.: Wiad. sportowe lokalne. — 20.40 Dziennik wieczorny. Wiad. meteorologiczne. Wiad. sportowe. — 21.00 Lw.: Koncert muzycz. Ogniska Wak. Liceum Krzemienieckiego. — 22.00: Polska między Wschodem a Zachodem. — 22.15: Polskie Radio w gościnie u Pomorzan — koncert rozrywkowy z Jastarni. — 23.00: Ostatnie wiad. dziennika wieczornego i komunikat meteorologiczny. — 23.05: Zakończenie audycyj.

AUDYCJE ZAGRANICZNE

12.00 Monachium. Koncert popularny.
20.15 Deutschlandsender. Utwory Lahara
20.15 Wiedeń. Koncert symfoniczny.
20.30 Paris PTT. Recital Alfreda Cortot.
21.50 Droitwich. Muzyka baletowa.
22.15 Oslo. Trio Beethovena.
22.15 Radio Paris. Koncert kameralny.

KRONIKA MAŁOPOLSKI

Z Przemyśla

Zbiórka na F. O. N.

Obywatelski Komitet F.O.N. w Przemyślu został zreorganizowany i odbył swe pierwsze posiedzenie w sali Rady miejskiej pod przewodnictwem prezydenta miasta p. Chrzanowskiego oraz wicestarosty mgra Starzeckiego. W wyniku obrad uchwalono kontynuować akcję na rzecz F.O.N. pod różnymi postaciami. W ciągu dwu najbliższych miesięcy proklamowano wielką zbiórkę metali.

W połowie następnego miesiąca odbędzie się plenarne posiedzenie Ogólnego Komitetu F.O.N. celem ustalenia szczegółów ponownej akcji na ten doniosły cel.

Z Horodenki

Radiofonizacja powiatu

W Horodence powstał Powiatowy Komitet Radiofonizacji Kraju, składający się z prezesów różnych organizacyj i towarzystw. Zadaniem Komitetu jest przeprowadzenie radiofonizacji towarzystw na terenie powiatu.

Z Czortkowa

Płonie mienie Polaków

Niewykryty dotąd sprawca podpalił stertę siana, znajdującą się na polach w Jabłonowie, pow. Kopyczyńce, stanowiącą własność Michała Wojciechowskiego, Polaka, oficjalisty na folwarku w Jabłonowie.

Z Borysławia

WYPADEK POD KOŁAMI BECZKOWOZU. Elektromonter Karpack. Tow. Elekr. Michał Ostrowski, przechodząc ul. Legionów w Borysławiu, dostał się pod koła beczkowozu i doznał porażenia rąk, nóg i piersi. Rannego w stanie groźnym przewieziono do szpitala.

Z Przeworska

Budowa nowego Ośrodka Zdrowia

Wydział Powiatowy w Przeworsku zamierza w najbliższym czasie wybudować duży Ośrodek Zdrowia, przystosowanych do potrzeb oplg, oraz założyć filię tego Ośrodka w Kańczudze. Koszt budowy Ośrodka wyniesie ok. 100.000 zł.

Również Wydział Powiatowy projektuje wybudowanie spichrza zbożowego na 24 wagonów ziarna.

Ze Stryja

6 miesięcy więzienia za obrazę Państwa Polskiego

W Sądzie Okręgowym w Stryju odbyła się rozprawa przeciw Bazylemu Sawtowi, z zawodu kondukrorowi P.K.P., oskarżonemu o obrazę Narodu i Państwa Polskiego.

W wyniku rozprawy Bazyli Sawt skazany został na 6 miesięcy więzienia i poniesienie kosztów sądowych.

Z Jarosławia

Wyniki finansowe „Dni Morza" w Jarosławiu

W sali Kasyna Garnizonowego w Jarosławiu odbyło się obywatelskie zebranie Komitetu „Dni Morza" pod przewodnictwem ppłk. Schwarzenberg Czernego. Ze złożonego sprawozdania wynika, że dochód z imprez urządzonych w ciągu „Dni Morza" wyniósł 2.727'10 zł. Czysty dochód wynosi 2.085'40 zł. Z kwoty tej Komitet przeznaczył na F.O.N. 1.500 zł.

Z Rzeszowa

Budowa szpitala

Sprawa rozbudowy szpitala powszechnego w Rzeszowie realizuje się w szybkim tempie. W ogrodzie dotychczasowego szpitala u zbiegu ulic Szopena i Szpitalnej powstaje 3-piętrowy nowoczesny gmach, w którym znajdą pomieszczenie działy chirurgiczne i położniczy, sale, pomieszczenia dla lekarzy i służby, urządzenia pomocnicze, aparatury itp. Nowy budynek pomieści na razie 180 osób, z tym, że nawet 200 osób znajdzie w nim wygodne pomieszczenie. W jesieni rb. budynek ma być już oddany do użytku chorych, których przeniesie się tam z budynku starego. Ten zaś będzie zrekonstruowany i znacznie powiększony. Równocześnie będzie rozbudowany i zmodernizowany pawilon zakaźny. Po pełnej rozbudowie nowy szpital pomieści 300 łóżek dla chorych i mieszkania dla służby i S.S. Szarytek.

W szpitalu rzeszowskim notuje się przeszło 1200 zabiegów rocznie, podobnie jak w Krakowie czy Lwowie.

Płyty — jako środek czeskiej akcji patriotycznej

Jak donoszą ze Stanów Zjednoczonych, tamtejsza emigracja czeska postanowiła użyć do celów propagandowych płyt gramofonowych, na których nagrane zostały przemówienia wodzów narodu czeskiego. Płyty te zostaną przewiezione do Europy i kolportowane we wszystkich ośrodkach czeskiej emigracji osiedleńczej lub politycznej. Na pierwszych płytach nagrane zostały mowy b. prezydenta Edwarda Benesza, oraz płk. Hurbana, ambasadora czesko - słowackiego w Waszyngtonie, wybitnego patrioty.

Redaktor naczelny i kierownik działu politycznego — St. Starzewski; redaktor działu kobiecego — M. Orzechowska; kierownik działu sprawozdawczego — J. Bajorek; redaktor kroniki policyjnej — A. Medyński; kierownik kroniki Małopolski — B. Pawlik; redaktor działu sportowego — M. Kobiak; telefony własne — Kl. Hrabyk

ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI „DZIENNIKA POLSKIEGO": LWÓW, ZIMOROWICZA 15. — Telefony: Sekretariat i sprawozdawcy 114-98, 262-42. — Administracja 274-44. — KANTOR OGŁOSZEŃ I PRENUMERAT: LWÓW, ZIMOROWICZA 15, telef. 240-42. Konto P. K. O. 506.250

Wydawca: Małopolskie Wydawnictwo we Lwowie. Sp. z o. o. Drukarnia Spółki Wydawniczej „Słowa Polskiego", Lwów, ul. Zimorowicza 15